

Hodnocení vedoucího diplomové práce – teoretická část

Jméno a příjmení studenta	Mgr. Jana Pohanková		
Studijní program	Výtvarná umění		
Obor/ateliér	Multimédia a design/Reklamní fotografie		
Forma studia	prezenční	Akad. rok	2022/2023
Název práce	Hledání romské identity v současné fotografii		
Vedoucí práce	MgA. Nikola Tláskalová		

Studentka Jana Pohanková zpracovává v rámci své teoretické diplomové práce téma stereotypního zobrazení Romů a romské komunity v dějinách fotografie a pátrá po nových způsobech zachycení tohoto nesporně vizuálně zatíženého tématu.

První část textu tvoří obsáhlý teoretický úvod, který by obstál i v práci sociologické, etnologické či kulturně antropologické, a který autorka považuje za důležitý pro pochopení děl a konceptů zmiňovaných umělců a umělkyní. Autorka zde podrobně rozebírá pojem *identity* z různých hledisek (individuální, sociální, etnická, kulturní, romská) a dále se věnuje problematickému pojmu *romské umění*, které – možná – neexistuje.

Stěžejní část práce je pak rozdělena na dvě velké kapitoly – *Pohled zvenku* a *Pohled zevnitř*. První z nich je pohledem neromských fotografů na Romy. Jana zde vychází především z textu *Sedem „gadžovských“ pohľadov na Rómov* Petry Hanákové a výběr autorů doplňuje o další fotografie a vlastní postřehy a asociace. Tato část práce je důležitá zejména proto, aby v takto koncentrovaném přehledu mohly vyznít jednoznačné vizuální stereotypy, které se zejména během 20. století do dokumentární fotografie propsaly, a kterým se současní autoři snaží čelit. Na tomto základě pak lze demonstrovat autorčinu hypotézu, tedy že existuje vizuální kánon, kterým bylo toto téma opakovaně zobrazováno, a tedy stereotypizováno, aniž by se však snižoval přínos a kvalita fotografií a zmiňovaných cyklů.

V kapitole *Pohled zevnitř* pak Jana hledá autory, především současné, kteří se snaží tyto zažité vzorce vědomě překračovat, a hledají nové cesty, jak se s tématem vizuálně vypořádat. Zmiňované práce často přesahují médium fotografie, což je pro současné umění typické.

Autorka kromě konkrétních umělců a umělkyní zmiňuje také důležité výstavy zaměřené na toto téma a jednu kapitolu věnuje zásadní události, kterou bylo otevření romského pavilonu na Benátském bienále v roce 2007, i jejímu kontroverznímu přijetí a otázce, zda vyčleňování romského umění nebrání jeho přirozené integraci.

Text má podle mého názoru velký přínos i v obecném poselství. Může nás přimět zamyslet se nad tím, zda nemůžeme nahlížet na věci, které považujeme za dané, i jinak. Připomíná nám, že je zapotřebí náš pohled neustále přehodnocovat a stereotypy v myšlení i vidění odhalovat a mít vůli se s nimi vypořádat. Je důležité si uvědomit, že tyto zažité vzorce mnohdy pomáhá nastavit právě fotografie. Jako fotografové se máme snažit o to, abychom v nich nepokračovali a abychom je naopak nabourávali tím, že budeme hledat nové úhly pohledu – jak vizuální, tak myšlenkové.

Závěrem bych chtěla vyzdvihnout skvělou práci se zdroji a velmi svědomitý přístup studentky. Ze všech těchto důvodů navrhuji práci hodnotit známkou A – výborně.

Kontrola plagiátorství byla negativní/pozitivní – systém našel shodu   1   %.

Návrh klasifikace .....A – výborně.....

V Praze 31. 5. 2023

.....
podpis vedoucího práce

Pro klasifikaci použijte tuto stupnici:

A - výborně	B - velmi dobře	C - dobře	D - uspokojivě	E - dostatečně	F - nedostatečně
-------------	-----------------	-----------	----------------	----------------	------------------